

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Ndc/15/2017
Identifikačné číslo spisu:	4114215539
Dátum vydania rozhodnutia:	24.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:4114215539.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu G. I., narodeného XX. XX. XXXX, bývajúceho v E. I., t. č. I. v B., zastúpeného JUDr. Kristínou Panasiukovou, advokátkou so sídlom v Nitre, Damborského 3, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o zaplatenie odškodného za nezákonnosť väzby, vedenej Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 15C/100/2014, o návrhu žalobcu na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava I alebo Okresnému súdu Bratislava III, takto

rozhodol:

Návrhu na prikázanie sporu Okresnému súdu Bratislava I alebo Okresnému súdu Bratislava III **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie

1. V konaní vedenom Okresným súdom Nitra pod sp. zn. 15C/100/2014, ktorého predmetom je zaplatenie odškodného žalobcovi za nezákonnosť väzby, žiadal žalobca o odstúpenie spisu Okresnému súdu Bratislava I alebo Okresnému súdu Bratislava III. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že nakoľko je žalovanou Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom v Bratislave (namiesto pôvodne žalovaných - Okresného súdu Nitra a Krajského súdu v Nitre) Okresný súd Nitra nie je na konanie miestne príslušný. Zároveň uviedol, že má za to, že Okresný súd Nitra by rozhodoval vo veci zaujato, keďže by zakrýval chyby, ktoré v celom (trestnom) konaní spravil.

2. Žalovaná sa vyjadrila, že nevidí zákonný dôvod na postúpenie veci.

3. Podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) spor možno prikázať inému súdu tej istej inštancie aj (okrem nutného prikázania veci pre vylúčenie sudcov súdu majúceho inak vec prejednať a rozhodnúť) z dôvodu vhodnosti.

4. Podľa § 39 ods. 3 C. s. p., o prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na prejednanie

návrhu na prikázanie veci, preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh nie je dôvodný.

6. Predpokladom prikázania sporu inému súdu podľa vyššie odcitovaného zákonného ustanovenia je existencia okolností, umožňujúcich hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie sporu iným súdom než tým, ktorého príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie bola určená na základe zákonných kritérií príslušnosti, existujúcich tu v čase začatia konania a zakladajúcich príslušnosť až do skončenia konania (takže tu v skutočnosti ide aj o prielom zásady „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvanej v ustanovení § 36 ods. 2 veta za bodkočiarkou C. s. p.). Prejednávanie a rozhodovanie sporov súdmi, ktoré sú na ich prejednanie vecne i miestne príslušnými, je teda zákonom výslovne ustanoveným pravidlom a prípadné prikázanie (delegácia) určitého sporu inému súdu len výnimkou z takéhoto pravidla, ku ktorej uplatňovaniu treba pristupovať reštriktívne (aby bola zachovaná podstata, že tu ide o výnimku a aby sa teda sama výnimka nestala pravidlom). Ak by totiž na to povolaný súd prikázal spor inému súdu podľa § 39 ods. 2 C. s. p., hoci by tu pre takéto rozhodnutie neboli podmienky, porušil by tým aj ústavne zaručené zásady, podľa ktorých 1/ nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a 2/ príslušnosť súdu ustanoví zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov). Práve so zreteľom k charakteru delegácie (ako výnimky z pravidla, že spor prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií) musí mať potom aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie (a logicky tiež rozhodnutie) sporu iným ako príslušným súdom. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu sporu i pomerov všetkých strán sporu, pričom na pomery strany, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné strany sporu (resp. druhú stranu, ak spor prebieha len medzi jedným žalobcom a jedným žalovaným, ako aj v prejednávaní veci). Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre uplatnenie opisovanej výnimky z pravidla potom samozrejme má i stanovisko ostatných strán.

8. Najvyšší súd po preskúmaní veci predloženej mu na rozhodnutie dospel k záveru, že v tomto spore nie je daná žiadna taká okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že ktorýkoľvek iný súd (než Okresný súd Nitra, na ktorom konanie začalo) spor prejedná hospodárnejšie. Záměna žalovaných, ktorú ako jeden z dôvodov uvádza žalobca, však takýto dôvod nepredstavuje. Práve naopak, v súlade so spomínanou zásadou „perpetuatio fori“, čiže trvania príslušnosti, zakotvanej v ustanovení § 36 ods. 2, veta za bodkočiarkou, C. s. p., záměna žalovanej, ktorá má sídlo v obvode iného súdu ako pôvodní žalovaní, nič nemení na už založenej príslušnosti konajúceho súdu.

9. Okolnosťou odôvodňujúcou prikázanie veci z dôvodu vhodnosti bez ďalšieho nie je (nemôže byť) ani domnienka strany, že sudcovia daného súdu sú zaujatí. K námietkam žalobcu voči sudcom súdu prejednávajúceho danú vec, ktorý je toho názoru, že sudcovia budú vo veci zaujatí, nakoľko sa budú snažiť zakryť chyby trestného konania vedeného proti žalobcovi, ktorý tieto skutočnosti uviedol aj v námietke zaujatosti, ktorá bola súčasťou ním podanej žaloby, je potrebné podotknúť, že Krajský súd v Nitre uznesením z 31. marca 2015 sp. zn. 25NcC/6/2015 už rozhodol, že sudcovia Okresného súdu Nitra s výnimkou sudkyne JUDr. Márie Ondrejovej nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto vo veci. Žalobcom tvrdená zaujatosť sudcov vec prejednávajúceho súdu nie je dôvodom na prikázanie sporu z dôvodu vhodnosti, nakoľko by mohla byť dôvodom na prikázanie sporu podľa ustanovenia § 39 ods. 1 C. s. p., to však len vtedy, ak by žalovaný úspešne namietať zaujatosť všetkých sudcov súdu majúceho inak vec prejednať a rozhodnúť.

10. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že v prejednávaní veci zákonné podmienky prikázania sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p. neboli splnené. Preto návrhu nevyhovet.

11. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.